

MOSTY

Wydaje Haszemer Haca r w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu
we wtorki, czwartki i soboty

Rok IV

Łódź, wtorek 8 lutego 1949 r.

Nr 17 (287)

NA FALI DNIA

„Pokusy“ planu Marshalla

Prasa doniosła o przybyciu ministra finansów Izraela, Kaplana, do Stanów Zjednoczonych, celem uzgodnienia z bankiem eksportowo-importowym programu zakupów towarowych w USA na sumę 100.000.000 dolarów. Bank eksportowo-importowy przyznał już Izraelowi 35.000.000 dolarów kredytu na zakup ekwipunku i urządzeń rolniczych, zaś dalszy kredyt w wysokości 65.000.000 dolarów zarezerwowano dla kupna artykułów inwestycyjnych, przede wszystkim dla rozbudowy transportu.

Jak wiadomo, wspomniana pożyczka udzielona została Izraelowi w ostatnich godzinach przed wyborami do Konstytuancy. Cel jej był jasny i obszernie komentowany w całej prasie. Przypadało przypuszczać, że niektóre partie prawicowe w swej agitacji przedwyborczej moment ten dość silnie wykorzystają. Lecz wybory przeszły, a pozostał w dalszym ciągu problem: jaki charakter nosić będzie ta pożyczka a także ewentualna dalsza pomoc gospodarcza ze Stanów Zjednoczonych. W związku z tym warto zastrzec, że na ostatnim oświadczeniu rzeczniczką poselstwa Izraela w Waszyngtonie, który stwierdził, że „Izrael nie będzie korzystał z pomocy amerykańskiej w ramach planu Marshalla czy też ogólnego amerykańskiego programu pomocy zagranicy. Izrael oczekuje, iż swój program inwestycyjny będzie mógł finansować przy pomocy lokalnych oszczędności, składek życia światowego, prywatnych, zagranicznych inwestycji kapitałowych i wreszcie kredytu z banku eksportowo-importowego”. Oświadczenie takie było potrzebne, aby rozsiać dość mglistą atmosferę, wytworzoną wokół anglosaskich planów gospodarczych użyczenia państwa żydowskiego. Ale oświadczenie to zostało przez rzeczniczkę uzupełnione pewną uwagą, która nasuwała wiele wątpliwości, czy rzeczywiście oficjalnie czyniki Izraela pragną z całej siły przeciwstawić się próbom marshallizacji. Oto bowiem wspomniany rzeczniczek dodał, że „rząd Izraela jest bardzo zainteresowany planem Trumana rozbudowy zacyfowanych terytoriów świata przy pomocy amerykańskiego kapitału prywatnego i amerykańskich sił technicznych. Izrael spodziewa się, że plan amerykański na Bliskim Wschodzie będzie realizowany na bazie regionalnej i że będzie między innymi obejmował program rozbudowy technicznej i melioracji dolin Tygrysu i Eufratu oraz Jordani”.

Ta uwaga „dodatkowa” zawiera faktyczną aprobatę dla planu Marshalla, aczkolwiek we formie zamaskowanej. Wystarczy bowiem zaprzeć się z treścią tzw. programu „rozbudowy zacyfowanych terytoriów”, aby przekonać się, iż jest to jedynie nowa forma imperialistycznej ekspansji anglosaskiej. Zaczernijmy nieco informacje na temat tego programu. Oto waszyngtoński korespondent francuskiego pisma „L'Aube” stwierdza, że opiera się on na inwestowaniu amerykańskich kapitałów prywatnych. W sprawie tej inwestycji zostały sformułowane dwie koncepcje:

- 1) prywatne towarzystwa amerykańskie będą działały na „terytoriach zacyfowanych” w oparciu o układy zawarte z rządami lokalnymi,
- 2) Wielka Brytania wolałaby inną formę i przewiduje następującą „współpracę”: Stany Zjednoczone dostarczą techników, zaś Wielka Brytania kapitałów, pochodzących z sum odblokowanych z funduszu marshallowskiego.

Ta definicja programu rozwoju „zacyfowanych terytoriów” nie pozostawia najmniejszej wątpliwości co do jego faktycznej intencji. Jest to tworzenie równoległego do planu Marshalla, „regionalnego” odpowiadającego mu „planu odbudowy”, którego

Syria i Liban przystępują do rozmów na wyspie Rodos

Abdulla w walce z „konkurentami” do wschodniej części Palestyny

TEL-AWIW, (Kol Israel). — Na Rodos przybył pułkownik Szerin wioząc instrukcje rządu egipskiego, w związku z ostatnimi propozycjami d-ra Bunche'a. Według nieoficjalnych wiadomości rząd egipski wyraża zgodę na szereg punktów, wysuwając co do niektórych zastrzeżenia. Delegat Izraela płk. Sziloach powrócił z Tel-Awiwu, wioząc instrukcje rządu Izraela. W związku z tym nastąpiło wspólne posiedzenie obu delegacji — izraelskiej i egipskiej — pod przewodnictwem d-ra Bunche'a. Posiedzenie trwało dwie godziny.

Dr Bunche oficjalnie podał do wiadomości, że rozesłał do stolic sześciu państw arabskich — Libanu, Syrii, Iraku, Transjordanii, Jemenu i Arabii Saudyjskiej — zaproszenie do udziału w konferencji pokojowej na wyspie Rodos, dając rządowi tych państw termin 10-dniowy dla powzięcia decyzji (zaproszenie zostało rozesełane jeszcze w ubiegłą niedzielę). Jak komentują koła poinformowane, koncepcja zaproszenia pozostałych państw arabskich na odbywającą się na Rodosie konferencję, powstała w związku z tym, że jedno lub być może nawet więcej państw arabskich zgłosiło samorzutnie chęć udziału w niej. Dotychczas nie otrzymano oficjalnej odpowiedzi ze stolic arabskich. Panuje jednak przekonanie, że dr Bunche wysyłając te zaproszenia posiadał gwarancję, iż odpowiedź

ta będzie pozytywna. Wiadomo już, że Abdulla całkowicie popiera plan udziału wszystkich państw arabskich w obradach na Rodosie. W związku z tym wysłał on swych przedstawicieli do różnych stolic arabskich, a sam spotkał się z premierem Iraku, Nuri Said Paszą, żądając od niego przystąpienia do konferencji. Wystannik delegacji egipskiej, płk. Szerin, w czasie swego pobytu w Kairze rozmawiał na ten temat z delegatami państw arabskich.

Panuje przekonanie, że przyjęcie zaproszenia przez rządy państw arabskich wpłynie na przyspieszenie zakończenia rokowań Egiptu z Izraelem. Egipcjanie bowiem pragnęliby pertraktacje te sfinalizować ze zrozumiałych względów przed przybyciem delegacji transjordańskiej na wyspę Rodos.

SYRIA I LIBAN PRZYSTĘPUJĄ DO ROZMÓW NA RODOSIE.

TEL-AWIW (Kol Israel). Donoszą, że premierzy Syrii i Libanu po wymianie poglądów postanowili zgłosić swój udział w konferencji na wyspie Rodos. Decyzja ta zapadła mimo protestu Iraku, który uważa, że decyzję taką wydać może jedynie Liga Arabska.

Przedstawiciele zainteresowanych państw

Kol Israel o zaproszeniu Stalina dla Trumana

TEL-AWIW, (Kol Israel). — Komentator radia Kol-Israel omówił w dniu wczorajszym obszernie propozycję spotkania z Trumanem, wyrażoną przez Generalissimusa Stalina. Stwierdził m. in., że prezydent Truman prowadzi politykę, której podstawą jest przeświadczenie, że rzekomo konflikt z ZSRR jest nieuchronny. Propozycja Stalina nie została przyjęta — ponieważ spotkanie to w okresie montowania bloków państwowych, skierowanych przeciwko ZSRR, wykazywałoby ich całkowitą bezużyteczność.

obradują w dalszym ciągu nad zaproszeniem dra Bunche'a.

Radca prawny dra Bunche'a wyruszył z Rodos na dwutygodniowy objazd stolic arabskich, celem uzyskania odpowiedzi rządów państw arabskich.

ABDULLA ŻADA...

Prasa egipska podaje, że na granicy Iraku i Transjordanii nastąpiło spotkanie między Abdullą a regentem Iraku. Abdulla żądał wycofania wojsk irackich z Palestyny, a terytorium okupowane dotąd przez oddziały irackie... miałyby przejąć lewiczyn transjordański. Jak widać Abdulla szuka się do „poknięcia” poważnego „kasku” tj. wsch. Cisjordanii. Stąd też zrozumiała jest jego „przyjaźń” dla Izraela, która m. in. znalazła wyraz w ostatnim oświadczeniu b. premiera Transjordanii, powracającego z Nowego Jorku i Londynu. Powiedział on m. in.: „Państwa arabskie winny zmienić swą politykę w stosunku do Izraela, gdyż został on uznany przez Anglię i USA.

TYMCZASEM NA RODOSIE...

Na wyspie Rodos obrady trwają w dalszym ciągu. Odbijają się bezpośrednio rozmowy między delegacją izraelską a egipską. Podobno dr. Bunche rzadko ingeruje do tych rozmów. Zdaniem rozejmcy, ostatnie spotkanie nie dało rezultatu.

Przewodniczącą delegacji izraelskiej oświadczył, że „Egipcjanie nie zdają sobie widocznie sprawy z ich fatalnej sytuacji w Negewie”.

RADA PAŃSTWA ROZWAŻA BUDŻET RZĄDU.

TEL-AWIW (ITA) — Na sesji Rady Państwa w ubiegłym tygodniu minister skarbu Eliczer Kaplan przedstawił budżet rządu za okres od stycznia do marca. Budżet ten obejmuje sumę 4.835.000 funtów palestyńskich. Następnie Rada Państwa zaakceptowała wydatkowanie następujących sum z Pożyczki Narodowej: 2.000.000 funtów na rzecz samorządu, 1.250.000 dla budowy drogi kolejowej Chedera — Tel-Awiw oraz 750.000 na rzecz rządowych planów odbudowy.

Imigracja do Izraela z brytyjskiej strefy w Niemczech

LONDYN (ITA). W związku ze zniesieniem ograniczeń dla imigrantów na Cyprze i udzieleniem im zwolnienia na wyjazd do Izraela, stała się również aktualną kwestia imigracji uchodźców z obozów znajdujących się w strefie brytyjskiej w Niemczech. W związku z tym w Izbie Gmin została zgłoszona interpelacja przez pułkownika Williama Teelinga, który zapytał podsekretarza stanu Mayhew, czy decyzja o zwolnieniu uchodźców na Cyprze oznacza również zniesienie ograniczeń imigracji z Niemiec, Trypolis i wszelkich innych stref będących pod kontrolą brytyjską. Maichew odpowiedział na to pytanie twierdząco.

Jak donoszą z Paryża, Joint czyni gorączkowe przygotowania w związku z zapowiadaną imigracją Żydów z brytyjskiej strefy Niemiec do Izraela. Pierwszy transport obejmie około 1000 osób, przeważnie kobiety i dzieci. W ciągu czterech miesięcy wszyscy uchodźcy mają opuścić obozy. Jak wiadomo, w strefie brytyjskiej znajduje się 6.100 imigrantów żydowskich. Większość z nich przebywa w Bergen-Belzen, w pobliżu znanego hitlerowskiego obozu koncentracyjnego. Imigranci udadzą się prawdopodobnie do Marsylii, stamtąd zaś wyruszą okrętami w dalszą drogę.

Znowu 4 państwa uznały Izrael

Pomyślne perspektywy próby o przyjęcie do ONZ

TEL-AWIW (Kol Israel). Oficjalnie komunikują, że dwa państwa skandynawskie Norwegia i Dania uznały de facto państwo Izrael.

NOWY JORK. Z Santiago de Chile donoszą o uznaniu przez tamtejszy rząd państwa Izrael.

Według doniesień z Buenos Aires, prezydent Argentyny Peron zapowiedział również rychło uznanie Izraela.

ZAPOWIEDZ UZNANIA IZRAELA PRZEZ SZWECJĘ I DANIĘ.

SZTOKHOLM. Radio tutejsze donosi, że Szwecja ma uznać państwo Izrael w

końcu przyszłego tygodnia. Również Dania ma wkrótce uczynić podobny krok.

SPRAWA PRZYJĘCIA IZRAELA DO ONZ.

TEL-AWIW (obsł. wł.) — Rada Bezpieczeństwa rozpatrzy w przyszłym tygodniu wniosek Izraela o przyjęcie do ONZ. Wniosek ten był zgłoszony na paryskiej sesji Generalnego Zgromadzenia w końcu ubiegłego roku. Prośba Izraela została wówczas odroczone do kwietnia br. Ze względu jednak na to, że w międzyczasie nastąpiło uznanie Izraela przez szereg państw — członków Rady Bezpieczeństwa (Kanada,

Francja, Kuba i Wielka Brytania) szanse Izraela znacznie wzrosły. Spośród państw członków Rady Bezpieczeństwa sześć uznało już de facto państwo żydowskie. Jak wiadomo, dla przyjęcia w poczet członków ONZ potrzeba w Radzie siedem głosów na 11 państw w niej zasiadających.

HOLANDIA UZNAJE DE IURE.

TEL-AWIW (Kol Israel). Z kół oficjalnych podają, że rząd holenderski postanowił uznać Izrael de iure.

W tych dniach oczekiwana jest deklaracja rządu szwedzkiego o uznaniu państwa Izrael.

POSEŁ WŁOCH W IZRAELU

RZYM (ITA). W związku z uznaniem przez rząd włoski Izraela, rzecznik ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył, iż dotychczasowy konsul włoski w Tel-Awiwie otrzymał nominację na posła w Izraelu. Rzecznik dodał, iż w chwili obecnej toczą się rokowania handlowe między obu krajami.

M. W

Odgłosy

Anglicy zaprzeczają

Czytelnicy nasi pamiętają wiadomość o „odkryciu” grupy wyższych oficerów niemieckich wśród dowództwa armii arabskich na Bliskim Wschodzie. Jak wiadomo, grupa ta składała się ze znanych katów oświęcimskich, zbrodniarzy wojennych, którzy winni byli znaleźć się przed sądami Polski i innych krajów okupowanych w swoim czasie przez wojska hitlerowskie. Zbrodniarze ci, pobłażliwie traktowani przez brytyjskich sojuszników, zostali „wywiezieni” z Niemiec na Bliski Wschód i tam wyznaczani do pełnienia roli zgodnej z ich zawodowym powołaniem.

Oczywiście wiadomość, która zdemaskowała haniebną rolę angielskiego rządu, wywołała powszechne oburzenie wśród szerokiej mas w całym świecie, które nie zdołało jeszcze zapomnieć potwornych zbrodni hitlerowskich. To oburzenie zmusiło nawet rząd brytyjski do zareagowania. Oczywiście reakcja ta była identyczna jak w wielu podobnych wypadkach: oznacza to, iż rząd brytyjski oświadczył, że „nie przetrzymuje niemieckich jeńców wojennych i nie posługuje się nimi na Bliskim Wschodzie”. Anglia uważa, że są to jedynie argumenty „propagandy radzieckiej”. „Niewinni” Anglicy przyznają jedynie, że „na Bliskim Wschodzie znajduje się zaledwie 534 niemieckich jeńców wojennych, którzy udali się tam z własnej, nieprzymuszonej woli. 503 jest zatrudnionych w służbie cywilnej, jako mechanicy i technicy w Cyrenajce, zaś 40 w charakterze elektrotechników w strefie Kanału „Sueskiego”. W tym oświadczeniu nie kwestionujemy jedynie stwierdzenia, o tym, że zbrodniarze niemieccy udali się „z własnej, nieprzymuszonej woli” na Bliski Wschód. Jasne przecież, że bardziej odpowiedzialni aniżeli perspektywa zasilania na ławie oskarżonych. Natomiast jeżeli idzie o cyfry, jak i o charakter „zatrudnienia” Niemców, wyrażamy wątpliwość, czy twierdzenia brytyjskie odpowiadają prawdzie. Fakty wskazują, że i tym razem Anglicy próbują oszukać opinię międzynarodową.

Oczywiście obecnie, gdy Anglia rozpoczęła próby „nowej polityki” w stosunku do Izraela, pragnęłaby za wszelką cenę zatrzeć swój udział w werbowaniu przestępców wojennych, odpowiedzialnych za śmierć tysięcy żydów.

(w.)

Reorganizacja naczelných władz gospodarki narodowej

Referat Premiera J. Cyrankiewicza

Prezes Rady Ministrów, J. Cyrankiewicz wygłosił na posiedzeniu Sejmu przemówienie, w którym omówił projekt ustawy o zmianach organizacji naczelných władz gospodarki narodowej. Premier oświadczył m. in.:

„Podstawowym elementem przedłożonego projektu ustawy jest postanowienie o zniesieniu urzędu Ministra Przemysłu i Handlu i o utworzeniu na miejsce znoszonego Ministerstwa Przemysłu i Handlu sześciu Ministerstw, w tej liczbie czterech Ministerstw, mających sprawować gestię nad przemysłem (Ministerstwo Górnicwa i Energetyki, Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego, Ministerstwo Przemysłu Lekkiego, Ministerstwo Przemysłu Rolnego i Spożywczego) oraz dwóch ministerstw, powołanych do sprawowania gestii nad handlem (Ministerstwo Handlu Wewnętrznego, Ministerstwo Handlu Zagranicznego).

Nowe zadania, które stoją obecnie przed naszą gospodarką, wymagają nowych form organizacyjnych. W obecnej chwili skupianie całości gestii w zakresie przemysłu i handlu w ramach jednego urzędu nie byłoby już ani celowe, ani wskazane. Rozwój naszego życia gospodarczego spowodował bardzo znaczny wzrost aparatu Ministerstwa Przemysłu i Handlu tak, że w chwili obecnej Ministerstwo Przemysłu i Handlu obejmuje 25 Departamentów, kieruje 30 Centralnymi Zarządami Przemysłu, a za ich pośrednictwem 682 Zjednoczeniami i przedsiębiorstwami wielozakładowymi. Jasnym jest, że kierownictwo gospodarką przy pomocy tak wielkiego aparatu, skupionego w jednym urzędzie nastrocza wiele trudności.

Projekt ustawy przewiduje jednocześnie ze zniesieniem urzędu Ministra Przemysłu i Handlu, stworzenie czterech wyspecjalizowanych ministerstw przemysłowych, które zdolne będą kierować podległymi im przemysłami nie tylko w zakresie ogólnej polityki gospodarczej, finansowej i społecznej, nie tylko w zakresie tworzenia form organizacyjnych, ale również pod względem technicznym i pod względem ściślejszej opieki i kontroli nad doбором i wysuwaniem kadr w podległych zakładach.

Jeżeli chodzi o handel to zadania, stojące przed odpowiednim działem zarządu państwowego są niewątpliwie bardzo wielkie i niepro-

stępnym. Wciąż rosnący udział gospodarki socjalistycznej w handlu i współistnienie jej z handlem prywatnym, wymagają stałej działalności Rządu i czujnej opieki.

W dziedzinie handlu zagranicznego również coraz wyraźniej rysuje się konieczność dalszej specjalizacji i dalszego pogłębienia metod kierownictwa. Sprawa wciąż rosnącego udziału Polski na rynkach handlu światowego w dziedzinie eksportu i importu oraz zacieśnienia współpracy między Polską i ZSRR, oraz państwami demokracji ludowej — które znalazło swój widony wyraz w powołaniu Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej — wymagają stworzenia odpowiednich form organizacyjnych i kierownictwa — w postaci odrębnego Ministerstwa Handlu Zagranicznego.

Dalszym elementem, przedłożonego przez Rząd Wysokiej Izbie, projektu ustawy jest stworzenie specjalnego urzędu, obejmującego swym zakresem działania sprawy szkolenia i przysposobienia zawodowego dla potrzeb gospodarki narodowej: takim urzędem ma się stać Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego. Obejmuje on swym zakresem działania całokształt spraw szkolenia i przysposobienia zawodowego w dziedzinie gospodarki, z wyjątkiem rolnictwa i wyższego szkolnictwa, a to ze względu na specyfikę tych wyłączonych dziedzin. Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego skupi więc w swym ręku kierownictwo sprawą ogromnej wagi dla dalszego rozwoju naszej gospodarki narodowej.

Trzecim elementem projektu ustawy, którą Rząd przedkłada Sejmowi, jest nowe rozwiązanie koordynacji działalności wszystkich działów zarządu państwowego w dziedzinie gospodarki narodowej.

Najważniejsze zadania tej instytucji określone zostały w projekcie ustawy następująco:

- 1) kierownictwo całokształtem spraw państwowego planowania gospodarczego, w szczególności:
 - a) opracowywanie narodowych planów gospodarczych,
 - b) nadzór nad planowaniem gospodarczym

wszystkich działów zarządu państwowego, 2) koordynowanie gospodarczej działalności wszystkich działów zarządu państwowego, w szczególności w zakresie:

- a) organizacji przedsiębiorstw państwowych, przedsiębiorstw państwowo - spółdzielczych i centrali spółdzielczo-państwowych,
 - b) ogólnych zasad kształtowania cen,
 - c) ogólnej polityki plac,
 - d) wykonania planu finansowego;
- 3) kierownictwo sprawami planu technicznego w gospodarce narodowej i współpracy technicznej z zagranicą;
- 4) kontrola wykonania narodowych planów gospodarczych.
 - 5) Utworzenie Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego łączy się ściśle, pod względem rzeczowym i strukturalnym, z czwartym podstawowym elementem przedłożonego przez Rząd projektu, a mianowicie z zagadnieniem prawnego uregulowania instytucji Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów.

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów jest według projektu ustawy organem Rządu, podlega więc Radzie Ministrów, a cały skład jego ponosi pełną odpowiedzialność przed Sejmem.

Projekt ustawy stanowi, że na czele Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów stoi jeden z członków Rządu, powołany przez Prezydenta Rzeczypospolitej na wniosek Premiera.

Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego powinien, zdaniem Rządu, być z urzędu Przewodniczący Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, jako najwyższego organu Rządu do kierowania gospodarką narodową. Pozwoli to Komitetowi Ekonomicznemu Rady Ministrów bezpośrednio nadawać kierunek pracom Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Pracami Komitetu kierować będą Przewodniczący i jego zastępcy. Przewodniczący Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów ma bowiem mieć czterech zastępców w osobach: Ministra Skarbu, Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych oraz dwu równorzędnych ministrom zastępców Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Ponadto regulamin, uchwalony przez Radę Ministrów ustali, jacy ministrowie wejdą w skład Komitetu oraz jakie będą formy udziału w pracach Komitetu przedstawicieli centralnych organizacji zawodowych, gospodarczych i społecznych, a więc: Komisji Centralnej Związków Zawodowych, Centralnego Związku Spółdzielczego i Związku Samopomocy Chłopskiej.

Wnosząc projekt ustawy o zmianach w organizacji naczelných władz gospodarki narodowej, Rząd prosi zarazem o upoważnienie do wprowadzenia w życie nowej organizacji w terminie najdalej trzech miesięcy, albowiem pełnego rozłożenia w czasie wymaga opracowanie statutowych nowych instytucji i ministerstw oraz ściśle rozgraniczenie ich właściwości.

Nowa organizacja jest wyciągnięciem wniosków z nieustannego rozwoju sektora socjalistycznego w naszej gospodarce, jest stworzeniem podstawy organizacyjnej do skutecznego wykonania planu 6-letniego.

Rząd uważa, że projekt ustawy stwarza zasadniczo zryby organizacji, która najlepiej, najefektywniej i najoszczędniej pozwoli zrealizować wielkie zadania, postawione przed klasą robotniczą, chłopami i inteligencją pracującą przez historyczne uchwały Kongresu Jedności Robotniczej.

Hitlerowscy oficerowie wyjeżdżają na Bliski Wschód pod maską „pracowników” Czerwonego Krzyża

PRAGA (TELEPRESS). Na początku stycznia b.r. korespondent Telepressu doniósł o regularnym przemycie nazistowskich wojskowych i ekspertów technicznych z Niemiec i Austrii via Włochy na Środkowy Wschód. Przemyt ten zorganizowany jest przez władze anglo-amerykańskie.

Hitlerowscy oficerowie kierowani są z okupowanej przez Amerykanów Bawarii do Austriackiego Tyrolu i następnie przechodzą przez granicę włoską w pobliżu Meranu. Stamtąd, w ramach porozumienia zawartego z rządem włoskim i Watykanem, kierowani są do dwóch obozów, albo do Frascati w pobliżu Rzymu, lub też na wyspę Lipari w pobliżu Sycylii. Oba te obozy tranzytowe stanowią ostatni punkt w podróży hitlerowców na Środkowy Wschód.

Wojskowi nazistowscy, otrzymują fałszywe paszporty, jako „pracownicy” Czerwonego Krzyża. Fakt ten wyszedł na jaw ostatnio, kiedy władze francuskie zaarrestowały grupę 6 oficerów nazistowskich, na których czele stał były generał „Luftwaffe”, Schlemmer. Grupa ta przekroczyła już granicę pomiędzy Bawarią i Austrią i została zatrzymana w Innsbrucku przez francuską policję wojskową. Bezpośrednim powodem aresztowania był fakt, że jeden z hitlerowskich „pracowników” Czerwonego Krzyża, były pułkownik „Luftwaffe”, Berthold, upił się i swym awanturniczym zachowaniem zwrócił uwagę władz.

Kiedy francuski oficer zatrzymał Bertholda, ten ostatni wyciągnął swój dowód i domagał się natychmiastowego zwolnienia. Oficer francuski najwyraźniej niepoinformowany o przemycie hitlerowskich oficerów nie dał się przekonać i udał się do miejscowych władz Czerwonego Krzyża, domagając się wyjaśnienia.

Kto będzie posłem Wielkiej Brytanii w Tel-Awii

LONDYN, (obsł. wł.). — W tutejszych kołach politycznych snuje się różne domysły na temat kandydatury przyszłego posła Wielkiej Brytanii w Izraelu. Podkreśla się, że ze względu na dotychczasową politykę brytyjską w stosunku do Izraela, zadanie nowego posła nie będzie łatwe. Podobno istnieje projekt mianowania obecnego ambasadora brytyjskiego w Belgradzie.

Zarząd miejscowego Czerwonego Krzyża oświadczył jednak zupełnie otwarcie, że paszporty są sfałszowane. Berthold, widząc że sprawa jego nie wygląda wesoło, wezwał na pomoc generała Schlemmera, mając widocznie nadzieję, że ten ostatni potrafi przekonać „głupiego francuskiego oficera”.

Niemniej jednak pogroźki generała Schlemmera o niezadowolonych wysoko postawionych osobistościach, „oraz przechwalaki, że w czasie wojny ze Związkiem Radzieckim dowodził on 14 hitlerowską eskadrą lotniczą” nie wywarły należytego wrażenia na francuskim oficerze. Generał Schlemmer i czterech pozostałych

członków transportu, „pracowników” Czerwonego Krzyża, powędrowało do francuskiego więzienia w Innsbrucku.

Wkrótce po wyżej opisanym fakcie, do Innsbrucku przybył pewien brytyjski pułkownik, nazwiskiem Dougdale, który przede wszystkim odwiedził miejscowe władze Czerwonego Krzyża. Dougdale wyraził ubolewanie z powodu niemiłego incydentu i prosił funkcjonariuszy Czerwonego Krzyża o zbadanie tej tajemnicy sfałszowanych paszportów „dokładnie i bez wielkiego rozgłosu”. Pułkownik brytyjski przyrzekł, formalnie, że hitlerowscy „podróżnicy” nie będą już więcej używać fałszywych dowodów osobistych.

14 bm — I-a sesja Konstytuanty

Domysły na temat składu przyszłego Rządu

TEL-AWIW (ITA). Oficjalnie zakomunikowano, iż pierwsza sesja pierwszego Zgromadzenia Prawodawczego Izraela zostanie otwarta w Jerozolimie 14 lutego tj. 15 szwat. — w święto drzew.

Pierwsza sesja Zgromadzenia zostanie otwarta przez dra Chaima Weizmana, następnie zaś zostanie dokonany wybór prezydenta i trzech wice-prezydentów Zgromadzenia spośród czterech głównych partii Mapaj, Mapam, bloku Religijnego i Chejtrut. Przewiduje się, że M. Rozette, sekretarz obecnej Rady Państwa, pozosta-

nie również sekretarzem Parlamentu.

Zgromadzenie Prawodawcze winno dokonać wyboru prezydenta Państwa po ustaleniu odpowiedniej procedury. Przypuszczalnie prezydent zostanie wybrany przez zgromadzenie. Rozwazy się również sprawę okresu przejściowego przed przejęciem wszelkich uprawnień Rady Państwa przez Zgromadzenie Prawodawcze: Przypuszczalnie Rada Państwa przez pewien okres będzie jeszcze sprawowała swoje czynności.

Po wyborze prezydenta państwa obecny Tymczasowy Rząd zgłosi dymisję, zaś pre-

zydent zwróci się do przywódców największych partii w sprawie formowania nowego rządu. 10 lutego odbędzie się ostatnie uroczyste posiedzenie Rady Państwa.

Na temat nowej struktury rządu krąży różne pogłoski w Tel-Awii. W niektórych kołach twierdzą, że przywódcy Mapaj uzależniają udział Zjednoczonej Partii Robotniczej w przyszłym rządzie od jej pełnej aprobaty dla wewnętrznej i zagranicznej polityki rządu. Oczywiście, że tego rodzaju warunków, jeśli byłby wysunięty, stanowiłby jedynie pretekst do uniemożliwienia Mapam wstąpienia do rządu. Podobno Chejrut całkowicie nie jest brany pod uwagę przy montowaniu nowej koalicji. Niejasna jest również sytuacja ogólnych syjonistów.

Komunikują, iż Mapaj pragnie zachować dla siebie większą ilość tek ministerialnych. Istnieje również propozycja zwiększenia dotychczasowego składu rządu do 15 osób przez stworzenie ministerstwa wychowania oraz ministerstwa zdrowia.

SESJA EGZEKUTYWY AGENCJI ŻYDOWSKIEJ W NOWYM JORKU

NOWY JORK (ITA). Przybyli tu członkowie jerozolimskiej sekcji Egzekutywy Agencji Żydowskiej, celem wzięcia udziału w plenarnej sesji Agencji. Wśród przybyłych znajdują się: B. Locker, I. Goldstein, E. Kaplan, I. Werfel, rabin Z. Gold, I. Zerubawel, S. Szragai oraz Eizenberg.

Zbliży się termin wyborów do Histadrutu

TEL-AWIW, (Obsł. wł.). — W ostatnich dniach — jeszcze podczas kampanii przedwyborczej do Zgromadzenia Narodowego — rozpoczęły się przygotowania do wyborów władz Histadrutu.

Tym razem obowiązywać będzie nowa ordynacja wyborcza, która chociaż nie pozabawiona pewnych usterek, zawiera jednak dużo ułatwień, jeśli chodzi o zapewnienie każdemu członkowi Federacji Związków Zawodowych prawa do głosowania. Tak np. istnieje obecnie paragraf, ustalający, że robotnik, który jest mniej niż 12 miesięcy członkiem Związku posiada czynne i bierne prawo wyborcze, o ile uiszczył składki członkowskie za połowę tego okresu. Jest to ułatwienie dla mało zarabiających

robotników, a także dla nowych imigrantów — z uwagi na to, że składki członkowskie w Histadrucie są stosunkowo wysokie.

Nie ulega wątpliwości, że wszyscy członkowie Histadrutu skorzystają z prawa głosu, aby wpłynąć na układ sił w kierownictwie Histadrutu. W związku z tym, że ugrupowania wchodzące w skład Histadrutu uzyskały absolutną większość w wyborach do Konstytuanty, wzmożę się zainteresowanie społeczeństwa rozgrywką w łonie samej Federacji Związków Zawodowych, albowiem od jej wyników w znacznej mierze zależeć będzie droga polityczna Histadrutu i rola jego w walce o hegemonię robotniczą w państwie.

Na widowni

Narody świata

witają deklarację Stalina

OPINIA PUBLICZNA ZSRR O PROPOZYCJACH GENERALISSIMUSA STALINA

Napisał specjalnie dla Telepressu
Ralf Parker

MOSKWA (TELEPRESS). Moskiewskie dzienniki przytaczają tak przychylnie, jak i nieprzychylnie komentarze prasy światowej na temat wymiany depesz między Generalissimusem Stalinem i amerykańskim dziennikarzem Kingsbury Smithem. Radziecka prasa dotychczas jednak powstrzymała się od wyrażania własnych poglądów na komentarze prasy światowej.

Dla przeciętnego mieszkańca Moskwy, łódzkiego, czy też tylko zimne przyjęcie oświadczenia Stalina przez większość anglo-amerykańskiej prasy, podległej trustom, nie stanowiło niespodzianki. Społeczeństwo ZSRR nie oczekuje przychylności ze strony warstw rządzących w krajach kapitalistycznych. Szarzy ludzie tutejsi wierzą jednak, niezachwianie, że stałe będzie wzrastał na świecie opór przeciwko montowaniu bloków wojennych, jeśli społeczeństwa zachodnio-europejskie zdadzą sobie sprawę, że tego rodzaju kurs polityki prowadzi do odrodzenia groźby niemieckiej agresji.

Dla społeczeństwa radzieckiego staje się rzeczą jasną, że W. Brytania postępowaniem swym wyrzekła się swej zadeklarowanej polityki — unicestwienia przyszłej agresji niemieckiej.

Niemcom, które powinny pozostawać ciałem, jak to Generalissimus Stalin twierdził jeszcze w czasie trwania wojny, kiedy naziści bandy zagrażali Moskwie i Leningradowi — tym Niemcom nigdy nie można zezwolić na zdobycie hegemonii gospodarczej nad Europą. Nie można również dopuścić do tego, by Niemcy wykorzystali swą potęgę przemysłową w kierunku utrudnienia rozwoju krajów wschodniej Europy, dążących do utworzenia zdrowych, zrównoważonych systemów gospodarczych.

Społeczeństwo radzieckie wie dobrze o tym, że socjalistyczna odbudowa, realizowana w krajach Ludowej Demokracji, nie stanowi niebezpieczeństwa dla Zachodniej Europy. W zachodnich Niemczech zaś, gdzie odżywa nacjonalizm i szowinistyczny rewizjonizm, przy wsparciu ze strony zachodnich mocarstw, gdzie monopolistyczny kapitalizm edyktykuje władzę nad ciężkim przemysłem — tam właśnie istnieje niebezpieczeństwo, nie tylko dla wschodniej, ale dla całej Europy.

REAKCJA SPOŁECZEŃSTWA USA

NA PROPOZYCJE MARSZAŁKA STALINA

Napisał specjalnie dla Telepressu
Johannes Stelci

NOWY JORK (TELEPRESS). Po ogłoszeniu stanowiska rządu brytyjskiego wobec oświadczenia Generalissimusa Stalina, dotyczącego ewentualnego spotkania z prezydentem Trumanem, oficjalne stanowisko Waszyngtonu zostało obecnie skrytykowane i zakomunikowane zaufanym kierownikom prasowym. Zadaniem tych ostatnich będzie przekazywanie społeczeństwu tych „wytworów myśli” amerykańskich dyplomatów.

W waszyngtońskich kołach dyplomatycznych panuje przekonanie, że USA winny poprzeć kroki Stalina, ponieważ „nie można sobie pozwolić” na odrzucenie jakiegokolwiek gestu pokojowego. W społeczeństwie należy wyrobić przekonanie, że odpowiedzialność za Stalina w jego ostatnim wywiadzie „skierowane są we właściwym kierunku”, lecz obecna chwila nie jest stosowna na spotkanie pomiędzy Trumanem i Generalissimusem Związku Radzieckiego. Właściwy czas po temu będzie po podpisaniu „Paktu Atlantyckiego”.

Wówczas bowiem, jak to twierdzą koła zbliżone do Departamentu Stanu, USA znajdzie się w pomyślniejszej sytuacji przy targach politycznych, ponieważ będą mogły wyzyskać dyplomatycznie i wojskowo korzyści, wynikające z tytułu „Paktu Atlantyckiego”.

Amerykańskie koła rządzące spodziewają się, że wówczas będą w stanie „zmusić” marszałka Stalina do zaakcentowania swoich warunków dotyczących spotkania z prezydentem Trumanem z radzieckim premierem.

Waszyngton jest mocno zakłopotany faktem, że znalazł się obecnie w politycznej defensywie, oraz że siłą rzeczy cała jego akcja dyplomatyczna musi koncentrować się obecnie na opracowaniu odpowiedzi na radziecką inicjatywę pokojową.

Brytyjskie memorandum, skierowane do rządu USA wskazuje, że Foreign Office jest szczególnie zrytowany tym aspektem postępowania Stalina, tym bardziej, że wobec znacznej utraty prestiżu, spowodowanej głównie palestyńską polityką Bevena, brytyjskie M.S.Z. musi występować w obronie ogólnego kierunku swej polityki zagranicznej, przed coraz gwałtowniejszymi atakami społeczeństwa.

Słowa Stalina, świadczące o tym, że istnieje jeszcze możliwość zlikwidowania zagrożenia o Berlin, traktując to zagrożenie jako część szerszego problemu, dotyczącego całości Niemiec sprawiły również niemałe zakłopotanie tym zachodnim politykom, którzy zdecydowali się wcielić Zachodnie Niemcy do swego systemu wojskowego i obronę Zagłębie Rury w przemysłową bazę atlantyckiego sojuszu wojskowego.

Wiadomości z kraju

ŻYDOWSKIE TOWARZYSTWO KRZEWIENIA SZTUK PIĘKNYCH WZBOGACIŁO SWĘ ZBIORY O 3 CENNE OBRAZY JERZEGO MERKLA

WARSZAWA, (ŻAP) — żydowskie Towarzystwo Krzewienia Sztuk Pięknych nabyło 3 cenne obrazy sławnego malarza żydowskiego Jerzego Merkla. Artysta ten przebywał przed wojną we Wiedniu, gdzie zaliczono go do najwybitniejszych malarzy współczesnych. Napisał też o nim tam dwie monografie. Po dokonaniu przez Hitlera „Anschlussu”, Merkel wyemigrował do Paryża. Urządził tam dwukrotnie wystawy swych prac. Muzeum Narodowe we Francji nabyło już dwa obrazy Jerzego Merkla. Artysta ten cieszy się wielką popularnością w świecie artystycznym Paryża.

ARTYŚCI WŚRÓD DZIECI ŻYDOWSKICH W ŚRÓDBOROWIE I OTWOCKU

WARSZAWA, (ŻAP) — W sanatorium TOZ-u w Śródborowie, gdzie przebywają na kuracji dzieci żydowskie, chore na gruźlicę, odbył się w tych dniach koncert z udziałem pianistki E. Feinstein, śpiewaczki — B. Lilian, Henryka Ładosza i ulubieńca dzieci Swengali.

Dzieci entuzjastycznie powitały artystów. W tym samym dniu artyści wystąpili przed wychowankami trzech Domów Dziecka CKZP w Otwocku i Śródborowie.

Szczególne wrażenie na słuchaczach wywarły wiersze recytowane przez Henryka Ładosza: „Lokomotywa”, „O wielorybie i płocie” itd. Inicjatorami obu koncertów były Romana Lilian i Edwarda Feinstein.

PACHOLEK HITLEROWSKI PRZED SĄDEM SPOŁECZNYM CKZP

KATOWICE, (ŻAP) — Sąd Społeczny przy CKZ w Polsce, na sesji wyjazdowej w Katowicach.

cach rozpatrywał sprawę przeciwko byłemu policjantowi w getcie w Sosnowcu, Chaskielowi Szpigelmanowi. W skład Sądu weszli: ob. Temczyn, jako przewodniczący, ob. ob. Koniecpolska, I. Gurtman, dr Krumholz i adwokaci Paweł i Listopadski.

Akt oskarżenia zarzucał Szpigelmanowi, że w czasie okupacji na terenie Sosnowca, pełniąc funkcję woźnego przy przewodniczącym Judenratu Marynie, a w późniejszym okresie w polickiej przy Judenracie wykazał się gorliwością przy pełnieniu swojej funkcji, brał udział w łapankach i wyłudzał pieniądze i kosztowności. Oskarżony tłumaczył się, że nigdy nikomu krzywdy nie zrobił, zaprzeczał wszystkim, przedstawiając siebie, jako dobroczyńcę. W toku przewodu sądowego wina oskarżonego ujawniła się jednak w całej pełni.

Sąd przesłuchał 10 świadków oraz odczytał 14 pisemnych zeznań ludzi, którzy nie mogli przybyć na rozprawę.

Z zeznań powyższych wynika, że oskarżony Szpigelman był wyrzutkiem społeczeństwa, prowadził hultajski, niemoralny tryb życia, wyłudzał a nawet wyłudzał pieniądze i kosztowności, będąc starszym policjantem był ludźmi.

Po mowie oskarżyciela i obrońcy, Sąd ogłosił wyrok, uznając Chaskiel Szpigelmana winnym zarzucanych mu przestępstw i skazując go na trzy lata wykluczenia ze społeczności żydowskiej.

Zebrani na sali żywo reagowali na prowokacyjne zachowanie się oskarżonego i wyrazili swoje zdziwienie łagodnym w stosunku do winy wyrokiem.

EKSHUMACJA ZWŁOK ŻYDÓW — B. MIESZKAŃCÓW JABLONNY I LEGIONOWA

WARSZAWA, (ŻAP) — W styczniu br. z inicjatywy i przy czynnym współdziałaniu ob.

Hofera — b. mieszkańca Jabłonn, Centralny Komitet Żydów w Polsce przeprowadził w Świdrach Starych ekshumację zwłok 80 Żydów, b. mieszkańców Jabłonn i Legionowa.

Żydzi ci zostali rozstrzelani we wrześniu 1942 roku przez hitlerowskich okupantów. Wśród zamordowanych znalazła się również jedna Polka, oskarżona przez Niemców o ukrywanie Żydów.

Zwłoki mężczyzn przewieziono do Warszawy i pochowano na cmentarzu żydowskim przy ul. Okopowej.

EKSHUMACJA ZWŁOK ŻYDÓW Z OKOLIC ŁOWICZA

WARSZAWA, (ŻAP) — 26 stycznia br. pochowano na cmentarzu żydowskim w Łowiczu zwłoki 41 Żydów.

Zwłoki 26 osób ekshumowano na cmentarzu wojewskim w Kompolnie.

Ludzie ci zamordowani zostali w r. 43.

Zwłoki 4 osób ekshumowano w Zielkowicach, a trzy osoby w Jackowicach, gm. Bąków.

Oprócz wyżej wymienionych ekshumowano również zwłoki Rafała Hersza Bretszajna, rozstrzelanego w 1941 roku przez Niemców w miasteczku Główna koło Łodzi.

ARNOLD BUSCHER SKAZANY NA KARĘ ŚMIERCI

KRAKÓW, (ŻAP) — Po uchyleniu przez Sąd Najw. wyroku skazującego Arnolda Buschera na karę dożywotniego więzienia, sprawa ta była ponownie rozpatrywana przez Sąd Okręgowy. Arnold Buscher, komendant obozu piaszowskiego, następca Amona Goetha, ponosi odpowiedzialność za zabójstwa, selekcje, i transporty do Oświęcimia, które dokonywane były z jego rozkazu lub w jego obecności. Mimo zeznań niektórych świadków, że warunki życia w obozie piaszowskim pod rządami Buschera nieco poprawiły się i że sam Buscher podkreśla, iż nigdy nikogo nie zabił — to jednak winien on jest śmierci dzieci wysłanych do Oświęcimia i śmierci kobiet transportowanych wagonami posypanymi wapnem i zalewanymi wodą — i za to skazany został na karę śmierci.

ZBRODNIARZ HITLEROWSKI JÓZEF GRZYMEK SKAZANY NA DWUKROTNĄ KARĘ ŚMIERCI

WARSZAWA, (ŻAP) — Po trzydniowej rozprawie w Sądzie Okręgowym w Warszawie przeciwko krwawemu zbrodniarzowi hitlerowskiemu mordercy ludności żydowskiej i polskiej — Józefowi Grzymkowi, Sąd ogłosił wyrok, skazując oskarżonego na łączną karę dożywotniego więzienia i dwukrotną karę śmierci.

Działalność Józefa Grzymki od roku 1940 do 1945 związana jest z likwidacją obozów koncentracyjnych i obozów pracy, jak również gett we Lwowie, Rawie Ruskiej, Jaktorowie, Łowiczu, Piaszowie, Szebni i innych miejscowościach.

Grzymek nie przyznał się do zarzucanych mu przestępstw znacząco się nad więziami i mordowaniem ludności cywilnej. Potwierdził on jedynie fakt, iż dobrowolnie wstąpił do NSDAP, potem zaś do SS.

Zaprzeczył on, iż brał udział w likwidacji obozów koncentracyjnych i akcjach eksterminacyjnych przeciwko Żydom. Przyznał się jedynie, że ma na sumieniu śmierć dwóch Żydów, których obojętnie zastrzelił, dlatego, że chorowali na tyfus i nie nadawali się do pracy.

Zeznania świadków potwierdziły jednak w całej rozciągłości zbrodnie, jakie popełnił oskarżony.

Prowokatora i mordercę spotka zasłużona kara.

Komunikat

W dniach 1—2 lutego odbyła się w Warszawie konferencja delegatów ZASS-u i AOSS-u z Warszawy, Krakowa, Łodzi i Wrocławia. W związku z bliskim zjednoczeniem tych organizacji przyjęto szereg postanowień. W konferencji wzięli udział członkowie CK Haszomer - Hacair i Zjedn. Poalej - Syjon.

Z ŻYCIA PARTII HASZOMER HACAIR

LEGNICA. — 29 stycznia odbyło się zebranie partyjne z udziałem przedstawicieli Woj. Komitetu Partii tow. Boruszka, który wygłosił referat o kampanii przedwyborczej w Izraelu.

Po zebraniu odbyło się posiedzenie Komitetu Partyjnego, na którym omówiono szereg konkretnych zadań koła partyjnego w związku z bliskim zjednoczeniem w Polsce.

Na posiedzeniu Komitetu Partyjnego w dniu 1 lutego omawiano sprawę zaktywizowania pracy na rzecz lańcucha prasowego „Mostów”. Wyznaczono spośród członków Komitetu Partyjnego kilku towarzyszy, którzy mają kierować tą akcją.

Kibuc amerykański Haszomer-Hacair osiedla się w Górnej Galilei

TEL-AWIW (Od własnego korespondenta). Akcja zaludnienia Górnej Galilei, rozpoczęta przed niedługim czasem — postępuje naprzód w niebywałym dotychczas w tej części kraju tempie.

Dzięki gotowości ruchu chaluucowego do poświęceń i przezwyciężenia wszelkich trudności piekających się na drodze — sukcesy naszych sił zbrojnych mogą niezwłocznie być przeistoczone w trwałe osiągnięcia na polu osadnictwa i zagospodarowania pustynnych polaci kraju. Z uczuciem głębokiego zadośćuczynienia przyglądałem się dziś w godzinach popołudniowych młodym chłopcom i dziewczętom — wznoszącym pierwszy barak na skalistej ziemi w Górnej Galilei. Tym bardziej — że jest to już zwarte osiedle zbudowane w tej części kraju jedynie w ciągu dwóch tygodni.

Objąłem wzrokiem przestrzeń — przeznaczoną dla tego osiedla. W tym miejscu krzyżują się cztery szosy i przebiega granica między wschodem a zachodem. Ze wzgórza, na którym stanął budynek kibucu, widzi się wyraźnie z jednej strony — szczyt Chermonu, lśniący w słońcu bielą wiecznego śniegu, z drugiej zaś — Górę Amon, najwyższy szczyt w Palestynie. Członkami kibucu, którym przypadł w udziale ten wspaniały skrawek ziemi galilejskiej — są wychowankowie ruchu Haszomer-Hacair w Ameryce.

„Jesteśmy pierwszym kibucem”, „czysto amerykańskim” — oświadcza mi z dumą członkini kibucu, od której chciałem dowiedzieć się o historii tego kolektywu. „Wszystcy nasi ludzie pochodzą z krajów amerykańskich. Jestem przekonana, że my — podobnie jak amerykańscy chaluucim w kibucach Ein-Haszofet, Kfar — Menachem, Chacar i Ein Dor — dowiedziemy, że również amerykański ruch chaluucowy wyrobił w swoich ludziach hart ducha, głęboką świadomość narodową i społeczną, ową zdolność do samozaparcia — bez której nie podobałoby nam się zadanie...”

„Niech nasze dzieło będzie dowodem, że w warunkach amerykańskich — wychowanie chaluucowe dokonuje cudu przekształcenia człowieka”.

Ruch Haszomer Hacair w Ameryce — jak wiadomo — dał już kibucowi Arci cztery pokolenia chaluuców. Dotychczas jednak wszyscy chaluucim z Ameryki tworzyli kolektywy wraz z wychowankami Haszomer-Hacair z innych

krajów. Ten kibuc jest czysto amerykański. Jego członkowie pochodzą w większości ze Stanów Zjednoczonych, Ameryki Północnej, po części z Kanady, Meksyku i Panamy.

Przyznaje się, że następny kibuc amerykański, przechodzący obecnie przeszkolenie rolnicze we wsi Masaryka — również osiedli się w tej dzelnicy Górnej Galilei.

Podczas uroczystości, która odbyła się tegoż dnia w południe, A. Harcziel powitał nowych osiedleńców imieniem Wydziału Osiedleńczego Histadutu oraz innych instytucji jiszuwu. Mówca podkreślił, że jeśli chodzi o dzieło kolonizacyjne, spóźniliśmy się o cały okres historyczny i fakt ten obarcza ruch chaluucowy, awangardę narodu, specjalną odpowiedzialnością. Armia nasza zdobyła te tereny, które powinny być jak najszybciej pokryte siłą osiedli żydowskich.

W imieniu sekretariatu kibucu Arci Haszomer-Hacair wystąpił Szolom Rosen. Podkreślił on, że osiedle, które zostanie zbudowane w tym miejscu, będzie stanowiło pomost między Galileją Zachodnią a Wschodnią. Dotychczas koncentrowaliśmy się głównie w dolinach, obecnie zaś ziemie tych dolin okazały się niewystarczające dla naszych zamierzeń kolonizacyjnych i pragniemy załudnić również stoki górskie. Dokonamy tego dzieła jedynie w tym wypadku, jeśli będziemy się opierali na siłach chaluucowych, a nie ulegniemy nowym koncepcjom, odnośnie dzieła kolonizacyjnego, które mogą mieć jedynie charakter przejściowy.

Następnie przedstawiciel kibucu przedłożył zebrany plan rozbudowy osiedla kibucowego. W najbliższej przyszłości przystąpi kibuc do wybudowania kilku domów mieszkalnych oraz dużej jadalni. Zabudowania pobliskiej wsi, opuszczonej przez Arabów, będą wykorzystane dla celów gospodarczych kibucu, nie nadając się jednak na mieszkania. Poważne trudności nastroża również kwestia zaopatrzenia kibucu w wodę. Wszystkie studnie, które były przed tym w użyciu Arabów, muszą być odremontowane, a do tego czasu wodę będzie się musiało dowozić na samochodach. Kibuc będzie posiadał 750 dunamów uprawnej ziemi planuje założenie gospodarki intensywniej. Jako główną gałąź tej gospodarki przewiduje się plantację cytrusów. Planuje się również wybudowanie przedsiębiorstwa przemysłowego w pobliżu osiedla.

Uroczystość zamknęto położeniem kamienia węgielnego pod budynek jadalni kibucu.

Plan zatrudnienia

zdemobilizowanych żołnierzy

TEL - AWIW (obsł. wł.).

Komitet Obrony Narodowej przy Radzie Państwa rozpatrzył ostatnio projekt ogólnego planu zatrudnienia zdemobilizowanych żołnierzy. Plan ten został opracowany przez Józefa Guriona, który zajmował się sprawami zdemobilizowanych żołnierzy po drugiej wojnie światowej.

Opracowany plan przewiduje budowę domów mieszkalnych, zakładanie spółdzielni wytwórczych, warsztatów rzemieślniczych i osiedli rolniczych dla zdemobilizowanych żołnierzy. Punktem ciężkości planu jest konstrukcyjna pomoc dla jednostki dostosowana

do potrzeb gospodarczych kraju.

Specjalną uwagę poświęcono sprawom inwalidów wojennych i tych rodzin, których żywciele polegli w walce oraz młodych żołnierzy, którzy wprost ze szkoły udali się na front.

Koszty związane z realizacją tego planu wyniosą 60 milionów funtów.

Komitet Obrony Narodowej zajmuje się również kwestią jednorazowego zasiłku pieniężnego, płatnego urlopu oraz cywilnego ubioru dla każdego ze zdemobilizowanych żołnierzy.

Lista „łańcucha prasowego” Nr 11

- Ob. RASZAL ARON Łódź wpłacił zł 1600.
Ob. GOLDSZTAIN A. Łódź wpłacił zł 2000 i wzywa obywateli Goldrajcha, Rusa z Łodzi.
KIBUC HASZOMER HACAIR Łódź wpłacił zł 3000 i wzywa kibuc Haszomer Hacair w Bielawie oraz kibuc Poalej Syjon w Łodzi.
Ob. Ob. GIMLOWIE i B. LANDMAN Tarnów wpłacił zł 1000 i wzywa obywateli Siedliskier Helene, Szpillorów, Mgr. Kryształ, Susskindów z Tarnowa, Najburga z Holandii, Leona Guzika z Krakowa, Herszkowicza z Izraela.
Ob. BERMAN JANKEL wpłacił zł 500 i wzywa obywateli Lomko Lejba, Nymberga Michała, Lotenberg Moszkę, Książkę Altera z Legnicy.
Ob. FELDON Łódź wpłacił zł 500.
Ob. Dr. WERTEL ADELA Wałbrzych wpłacił zł 500.
Ob. KLAJNERMAN IZAK Warszawa wpłacił złotych 1000.
Ob. Adw. Dr. MARGULIS Legnica wpłacił zł 2000.
Ob. M. GRAND Chorzów wpłacił zł 500 i wzywa obywateli Sz. i H. Gothelfów, A. Baera ze Zgierza.
Ob. Dr. PINUS IZAK Wałbrzych wpłacił zł 500.
Ob. FIŚCH MICHAŁ Katowice wpłacił zł 500.
Ob. CHAIM GOLDBERG Lublin wpłacił złotych 500 i wzywa ob. Felhendlera z Wrocławia.
Ob. LIFSZYC SAMUEL wpłacił zł 1500. Legnica.
Ob. Dr. MILTAU Wałbrzych wpłacił zł 500.
Ob. E. LEW Warszawa wpłacił zł 500 i wzywa obywateli Winawer Alinę, Grajeer Polę, Jankę Frydman z Warszawy.
Ob. N. PLINT Warszawa wpłacił zł 500 i wzywa ob. Poznara z Wrocławia.
Ob. M. FRONENBERG Warszawa wpłacił zł 3000 i wzywa obywateli Fisteła, Liechtenstula z Warszawy.
Ob. WASSER Warszawa wpłacił zł 1000.
Ob. FOGELMAN Warszawa wpłacił zł 300.
BEZIMIENIE z Warszawy wpłaciło 2000 złotych.
Ob. SZACHNER IDA Dzierżonów wpł. zł 500.
Ob. BERNARD HIRSCHHORN Gliwice wpłacił zł 1000.
Ob. FEUERRING LEB Wałbrzych wpłacił zł 1000 i wzywa obywateli J. Wahla, Józefa Meyera z Łodzi, Rotha, N. Szpigler, N. Kleinera, Malca, Bauera, Ebla, Rynglera, Libesmana, I. dentystę z Wałbrzycha, S. i H. Annhauszów z Wrocławia, Kocha Limona z Krakowa.
Ob. JAKUB WAJNGART Biały Kamień wpłacił zł 500 i wzywa obywateli Jajowski, Miller z Białego Kamienia.
Ob. LEHRFELD Wałbrzych wpłacił zł 1000 i wzywa obywateli adw. Józefa Bauma, adw. Henryka Toglora, inż. Józefa Maizela z Krakowa.
Ob. BUTMAN Wałbrzych wpłacił zł 500 i wzywa ob. ob. Józefa Mitflikera z Wałbrzycha.
Ob. CUKIERMAN Wałbrzych wpłacił zł 300 i wzywa obywateli adw. Solomianina, dr. Staworowskiego z Wałbrzycha.
Ob. SZEINWETER Wałbrzych wpłacił zł 300 i wzywa obywateli Altera z Rzeszowa, Grunwetera z Wałbrzycha.
Ob. KERSZENBAUM Biały Kamień wpłacił zł 500 i wzywa obywateli Grinbauma M. z Łodzi, Ign. Szemberga z Warszawy, Juliana Tajchera z Wałbrzycha, Tajchera z Białego Kamienia.
Ob. AUG. KAC Wałbrzych wpłacił zł 500 i wzywa obywateli Barona, Węglona z Wałbrzycha.
Ob. MINKOWICZ Biały Kamień wpłacił zł 500 i wzywa obywateli Cyryńskiego, Baranowicza z Białego Kamienia.
Ob. TAMARA BURMAN Wałbrzych wpłaciła zł 500 i wzywa ob. Ign. Buchamna z Warszawy.
Ob. IZYDOR SKOCZYŁAS Sosnowiec wpłacił zł 2000 i wzywa obywateli Wajurybów, Ledermana, Czarnowa, Zorskich z Sosnowca.
Ob. BLACHARZ HERSZ Sosnowiec wpłacił zł 1000 i wzywa obywateli J. Langer z Sosnowca.
Ob. RÓŻKA KOZAK Sosnowiec wpłaciła zł 1000 i wzywa obywateli Kasie Szancer, Abrahama Lajtnera, G. Fersztenfelda, Fajkopfa z Sosnowca.
Ob. SZARF-ZMIGRODOWA Sosnowiec wpłaciła zł 1500 i wzywa obywateli Igra Stefana, Gerstmana S., adw. Ursztajna z Sosnowca.
Ob. ZYGMUNT NACHEMIA Sosnowiec wpłacił zł 1000 i wzywa obywateli Szpajzera Bronisława, Otelsberga Henryka, Józefa Ajzena, Versztendiga Wilhelma z Bielska.
Ob. TOPF LEON Sosnowiec wpłacił zł 1500.
Ob. GUTHERC Sosnowiec wpłacił zł 500.
Ob. M. SZWARC Sosnowiec wpłacił zł 500.
Ob. CYGLEROWA Sosnowiec wpłaciła zł 500.
Ob. H. CUKIER Sosnowiec wpłacił zł 500.
Ob. DRYLINGS Bytom wpłacił zł 500.
Ob. T. BITTER Sosnowiec wpłacił zł 500 i wzywa obywateli Granatowego N., J. Kanię, Lewkowicza, Szybera, Zawoźniaka z Sosnowca.
Ob. PINKUS MOSZKOWICZ Sosnowiec wpłacił zł 500 i wzywa obywatela Altera Moszkowicza z Sosnowca.

Plan przekopania kanału Gaza-Akaba

JEROZOLIMA (obsł. wł.). W kołach politycznych Jeruzolimy szeroko omawiany jest plan Wielkiej Brytanii, przewidujący przekopanie kanału Gaza-Akaba, równoległego do Kanału Sueskiego.

Ze źródeł dobrze poinformowanych dowiadujemy się, że właściwie istnieją dwa alternatywne plany, którym przypisuje się doniosłe znaczenie strategiczne i gospodarcze. Pierwszy plan przewiduje przekopanie kanału długości 220 km między Akabą a Gazą. Przedsięwzięcie to będzie wymagało inwestowania około 500 milionów funtów. Drugi plan dotyczy rozszerzenia Kanału Sueskiego w takiej mierze, która by umożliwiła ruch okrętów w obu kierunkach między Morzem Śródziemnym a Czerwonym.

Plan kanału Akaba-Gaza nie jest nowy, albowiem wypłynął on po raz pierwszy, w czasie, gdy rząd egipski zaczął robić trudności Towarzystwu Kanału Sueskiego (Egipcjanie wysunęli m. in. żądanie, by 40 proc. miejsc w kierownictwie powyższego Towarzystwa oddać w ręce Egipcjan). Obecnie, jak wiadomo, Egipcjanie domagają się wycofania wojsk angielskich ze strefy Kanału Sueskiego. Jednocześnie — w związku ze wzmożeniem się ruchu okrętowego w tej części świata — mnożą się wyzwywania „zakorkowania” statków w kanale Sueskim. Od chwili rozpoczęcia eksploatacji pól naftowych w

Arabii Saudyjskiej wzrasta się z każdym miesiącem ruch statków — cystern, których wielką część musi z konieczności czekać na swą kolej w porcie Said.

Projektowany kanał Akaba-Gaza ma być szerszy od kanału Sueskiego i będzie niewątpliwie stanowił konkurencję dla wspomnianego kanału. Z tego też względu Towarzystwo Kanału Sueskiego dokłada wszelkich starań, aby udaremnić realizację tego projektu.

Według drugiego planu Kanał Sueski miałby być na całej długości pogłębiony o pół metra. Ponadto miałyby powstać stacja pośrednia w odległości 50 km od portu Said. Przypuszcza się ogólnie, że tego rodzaju ulepszenia umożliwią ruch okrętów w dwóch kierunkach. Zdaniem inżynierów, prace przy realizacji tego planu będą trwały dwa lata. (Należy usunąć 14 milionów kubometrów ziemi). Plan ten może być zrealizowany jedynie w tym wypadku, jeśli rząd egipski udzieli odpowiedniego zezwolenia Towarzystwu Kanału Sueskiego. Obecnie toczą się w tej sprawie rokowania między przedstawicielami Towarzystwa a rządem egipskim w Kairze. Jak donoszą, Towarzystwo Kanału Sueskiego, którego dochód w ubiegłym roku wyniósł 12 milionów funtów, gotowe jest zapłacić słoń za uprawnienie do poszerzenia kanału.

Życie gospodarcze

TEL - AWIW (obsł. wł.). Rzecznik ministerstwa rolnictwa N. Werliński, występując na konferencji prasowej, dokonał przeglądu sytuacji produkcji rolnej Izraela w ostatnim kwartale 1948 r.

Podkreślił on, że sytuację tę charakteryzują trzy zjawiska: 1) nieustanna tendencja do podniesienia wydajności naszej produkcji rolnej, 2) szkody spowodowane obfitymi opadami deszczowymi w miesiącu grudniu i styczniu, 3) wzrost zapotrzebowania na produkty rolne.

Analizując sytuację na powyższym rynku w październiku i listopadzie, Werliński zaznaczył, że poziom produkcji w różnych gałęziach rolnictwa jest nierówny. Jeśli chodzi o produkcję mleka, to w omawianym okresie gospodarstwa rolne kraju dostarczyły 11 milionów litrów — wobec 14 milionów litrów w tych samych miesiącach ubiegłego roku. Oznacza to spadek produkcji o 25 proc. Produkcja bananów zmniejszyła się z 2.400 ton do 600 ton (spadek o całość 85 proc.). Natomiast w tym samym okresie 1948 r. na odcinku uprawy warzyw nastąpiła znaczna poprawa, albowiem dostarczono na rynek 10.000 ton warzyw, wobec 9.000 ton w 1947 r. Nie mniej wymowne są następujące cyfry, dotyczące wspomnianego okresu: 1.700 ton kartofli wobec 250 ton w 1947 r.

Zaznacza się również znaczny wzrost produkcji rybnej (o 33 proc.) oraz produkcji sera (przeszło 600 ton — wobec 325 ton w 1947 r.).

Omawiając szkody wyrządzone przez obfite deszcze, Werliński podkreślił, że fakt ten spowoduje ograniczenie na rynku rolnym na najbliższe miesiące. Według powierzchniowych obliczeń zanikło około 25 proc. kartofli, 30 proc. pomidorów i 60 proc. bananów. Na domiar złego: plody rolne uderzają poważnie na skutek przymrozków.

Mówiąc o perspektywach zżożenia ludności w produkcji rolnej, Werliński stwierdził, że możemy liczyć na znaczny wzrost produkcji nabiału i hodowli drobiu. Począwszy od maja zwiększy się również produkcja ryb w związku z rozszerzeniem powierzchni stawów rybnych o 40 proc. Budżet państwowy przewiduje również inwestycje 100 tysięcy funtów na rzecz rozszerzenia morskiego połowu ryb.

Reasumując wszystkie te dane mówca podkreślił, że produkcja rolna Izraela pokryje w przyszłości 40—50 proc. odpowiedniego zapotrzebowania kraju. Głównym czynnikiem, od którego zależy wzmożenie tej produkcji i obniżka cen rynkowych, jest wielka i szybka kolonizacja.

N. Werliński dodał, że rząd powinien wyrównać rolnikom szkody wyrządzone przez opady deszczowe, oraz dbać o planowanie i kontrolę i o sprawiedliwy podział produkcji krajowej między całą ludność.

EKSPLLOATACJA MORZA MARTWEGO

NOWY JORK. (ITA) Palestyńskie Towarzystwo Gospodarcze podaje do wiadomości, że jedna z nowożytnych firm chemicznych USA wyraża gotowość do inwestycji znacznych kapitałów dla eksploatacji bogactw naturalnych Morza Martwego. Zapisy soli potasowych obliczone są na 42.000.000.000 ton i wystarczają dla zaspokojenia potrzeb na całym świecie na okres 2.000 lat.

Nowe osiedle Haszomer-Hacair

TEL-AWIW, (Kol Israel). — W dniu wczorajszym zostało założone w Emek Jezreel nowe osiedle kibucu Arci Haszomer Hacair. Jest to już 54 osiedle tego ruchu kibucowego. Prace przygotowawcze rozpoczęto z samego rana, mimo porywistego deszczu. W ciągu dnia rozpoczęto budowę baraków i innych urządzeń gospodarskich. Członkowie nowego osiedla, które otrzymało nazwę „Josef Kaplan” przebywali dotychczas w Miszmar Haemek. W uroczystości założenia kibucu wziął udział z ramienia Komitetu Wykonawczego kibucu Arci Szlomo Rozen.

NAJSERDECZNIEJSZE życzenia z okazji zaślubin Barbary Gryzbowskiej z Mieczysławem Altmanem zaszła Brylantowie, Łódź.

SZPIGIELMANOWIE Julian i Stefania z domu Fisł zamieszkali przed wojną w Warszawie, przy ul. Pawiej 32 — poszukują krewnych i znajomych w celu dopomożenia im. Tel-Aviv King George, str. 36 Bail Rathaus.

LECZ. ZĘBOW oraz nowoczesna pracownia zębów sztucznych. Łódź, ul. Piotrkowska 8.

DR. REICHER specjalista weneryczne, skórne, płciowe (zaburzenia). Łódź, ul. Południowa 28 godz. 2 — 7.

Zakopane „Jerzowo”, Jagiellońska. Tel. 124, pensjonat pod kierownictwem inżynierowej Fogelgarn z Katowic zaprasza na zimę. Kuchnia wykwinna. — Bieżąca, ciepła woda. — Centralne ogrzewanie.

DENTYSTA. S. Wodnicki, Korony i mostki porcelanowe. Łódź, Andrzeja 11, tel. 154-12, godz. 11 — 13, 16 — 18.

Premiera filmu „Młoda Gwardia” w Tel-Awiwie

TEL-AWIW (Kor. wł.). — Przed kilkoma dniami odbyła się tu premiera filmu radzieckiego „Młoda Gwardia” (osnutej na powieści A. Fadijewa, przetłumaczonej ostatnio na język hebrajski i wydanej nakładem „Sifriat Poalim”).

Film był demonstrowany w obecności przedstawicieli poselstwa ZSRR, ministrów rządu Izraela, korpusu dyplomatycznego, przedstawicieli instytucji społecznych i kulturalnych oraz przywódców partii robotniczych.

Przed oczyma widzów przesunęła się bohaterska epopeja Wielkiej Wojny Ojczyźnianej narodów Związku Radzieckiego przeciwko faszystowskim najeźdźcom.

Z zapartym tchem śledziła publiczność za przebiegiem akcji emocjonującego filmu, za przeżyciami jego bezimiennych bohaterów — drugiego pokolenia Rewolucji Październikowej, w ich walce o wyzwolenie ojczyzny z rąk ludobójców nazistowskich.

Seans trwał trzy godziny. Nawet skowyt syreny, oznajmiający nalot samolotów egipskich nie oderwał oczu widzów od ekranu, na którym przesunęły się obrazy tego niezapomnianego filmu.

Gdy czerwony sztandar, załopotany nad wyzwolonymi miastami ZSRR na sali zawała się burza oklasków.

65.000 imigrantów nauczyło się języka hebrajskiego

TEL - AWIW (obsł. wł.). Kierownik Departamentu Kultury przy rządzie Izraela, Na chum Lewi poinformował dziennikarzy o charakterze tego urzędu i jego działalności.

Departament Kultury przejął funkcje byłego Wydziału Oświaty przy Waad Leumi. Urząd ten nosi charakter tymczasowy i będzie zlikwidowany z chwilą, gdy Zgromadzenie Ustawodawcze powoła do życia ministerstwa dla spraw wychowania i kultury.

Ze sprawozdania, które złożył N. Lewin wynika, że w ciągu ostatnich lat na kursach wieczorowych zorganizowanych przez Wydział, nauczyło się biegle władac językiem

hebrajskim 65.000 imigrantów. Wydział stworzył 44 komisje kulturalne przy zarządkach miejskich i radach municypalnych. Utrzymuje on również cały szereg seminariów dla nauczycieli języka hebrajskiego, biura lektorskie, koła dla studiowania starożytnej literatury hebrajskiej i t. d.

Wydział planuje wybudowanie we wszystkich częściach kraju Domów Kultury, które umożliwią szerzenie oświaty, a zwłaszcza znajomości języka hebrajskiego wśród nowych imigrantów.

Budżet Departamentu wyniesie w 1949 r. — 120 tysięcy funtów.

Nazwiska zwolnionych jeńców z Transjordanii

TEL-AWIW, (Kol Israel). — W uzupełnieniu wiadomości o zwolnieniu grupy jeńców żydowskich z obozów Transjordanii, podajemy ich nazwiska:

ZYDZI z Chin w drodze do Izraela

JOHANNESBURG, (ITA). — Okręt „Castle Bianci”, który wypłynął z Szanghaju z transportem 900 Żydów, zawinął do portu Cape Town w Afryce Południowej. Imigranci zostali serdecznie przywitani przez miejscowych Żydów, którzy obdarowali ich produktami i odzieżą.

W przyjęciu wydanym na rzecz gości, ci ostatni wyrazili nadzieję, że spotkają się z Żydami południowo-afrykańskimi w Izraelu.

Jest to druga z kolei grupa imigrantów z Szanghaju, która w drodze do Izraela zatrzymała się w Cape Town. Pierwszy transport wyjechał na statku „Wooster Victory” i również spotkał się z serdecznym przyjęciem ze strony tutejszych Żydów.

NOWE OSIEDLE W ZACHODNIEJ GALILEI

HAIFA (ITA). — W zachodniej Galilei zostało założone nowe osiedle przez grupę 120 amerykańskich i kanadyjskich członków „habonim”. W czasie uroczystości założenia osiedla był obecny przedstawiciel Agencji Żydowskiej dr Izrael Goldszajn oraz szef Sztabu Generalnego Jakub Dori.

Koleżance naszej

Ob. Dr. LICHTENSZTAJN MEANII

w związku ze śmiercią męża jej

Dr. LICHTENSZTAJNA ABRAMA

wyrazi najgłębszego współczucia składa Zarząd i współpracownicy Wojewódzkiego Oddziału TOZ-u w Łodzi.

RADIOAPARATY

NAPRAWIA

FACHOWO

SZYBKO

TANIO

dyplomowany mistrz radiotechniki

F-ma B. SZTAMLER

Łódź, ul. Próchnika 13 tel. 141-78

Cennik ogłoszeń: drobne po 15 zł za wyraz (minimum 150 zł). Ogłoszenia wymiarowe (za 1 mm szerokości i 10 cm wysokości) w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia po 15 zł. — W tekście za 30 — Ogłoszenia zamieszczone uwzględniamy po uprzednim przekazaniu należności na za ogłoszenie. Adres Redakcji: Łódź ul. Wierkowskiego 48 Skrzynka pocztowa 20 Tel. 269-01 Konto PKO 4560. Prenumerata miesięczna wraz z opłatą pocztową — 150 zł. Wydawca: HASZOMER HACAIR w Polsce. Druk R. S. W. „PRASA”, Łódź, ul. Zwirki 17.

0-034629

Redaktor: MAURYCY WEINTRAUB